

CẢNH ĐỨC TRUYỀN ĐĂNG LỤC

QUYỂN 22

Sa-môn Đạo Nguyên đời Tống soạn

PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU ở CÁT CHÂU

A- PHÁP TỰ của THIÊN SƯ LINH CHIẾU chùa LONG HUÊ HÀNG CHÂU: 7 người được ghi chép.

- 1- Thiên sư Thụy Nham Sư Tấn ở Thai châu
- 2- Thiên sư Chí Câu viện Vân Long Thông Thai Châu
- 3- Thiên sư Qui viện Vân Long Hàng Châu
- 4- Thiên sư Đạo Nhân viện Công Thần Hàng Châu
- 5- Thiên sư Trần Cảnh Ngô Duyên Cù Châu
- 6- Thiên sư Chiếu viện Báo Quốc Phước Châu
- 7- Thiên sư Bạch Vân Thê Thai Châu

B- PHÁP TỰ của THIÊN SƯ THÚY NHAM LINH THAO: 2 người được ghi chép.

- 1- Thiên Sư Tử Hưng chùa Long Sách Hàng Châu
- 2- Thiên Sư Phật Áo Tri Mặc Ôn Châu

C- PHÁP TỰ của THIÊN SƯ HOẰNG THAO viện AN QUỐC PHƯỚC CHÂU: 9 người được ghi chép.

- 1- Thiên sư Bạch Lộc Sư Quý Phước Châu
- 2- Thiên sư La Sơn Nghĩa Thông Phước Châu
- 3- Thiên sư An Quốc Tùng Quý Phước Châu
- 4- Thiên sư Di Sơn Tạng Dụng Phước Châu
- 5- Thiên sư Vĩnh Long Ngạn Đoan Phước Châu
- 6- Thiên sư Lâm Dương Chí Đoan Phước Châu
- 7- Thiên sư Hưng Thánh Mãn Phước Châu
- 8- Thiên sư Tiên Tông Minh Phước Châu
- 9- Hòa thượng An Quốc Tường Phước Châu

C- PHÁP TỰ của THIÊN SƯ BẢO PHƯỚC TÙNG TRIỂN CHƯƠNG CHÂU: 19 người được ghi chép.

- 1- Thiền sư Tĩnh Đăng Chiêu Khánh Tuyên Châu
- 2- Thiền sư Bảo Phước Khả Trù Chương Châu
- 3- Thiền sư Bạch Thủy Như Tân Thư Châu
- 4- Thiền sư Chương Giang Tuệ Liêm Hồng Châu
- 5- Thiền sư Báo Từ Văn Khâm Phước Châu
- 6- Thiền sư Vạn An Thanh Liêm Tuyên Châu
- 7- Thiền sư Báo Ân Hy Chương Châu
- 8- Thiền sư Tùng Sâm núi Phụng Hoàng Tuyên Châu
- 9- Hòa thượng Vĩnh Long Doanh Phước Châu
- 10- Thiền sư Thủ Thanh núi Thanh Tuyên Hồng Châu
- 11- Thiền sư Hành Sùng viện Báo Ân Chương Châu
- 12- Hòa thượng Nhạc Lộc Đàm Châu
- 13- Thiền sư Đức Sơn Đức Hải Lăng Châu
- 14- Hòa thượng Hậu Chiêu Khánh Tuyên Châu
- 15- Thiền sư Dược Sơn Giản Lăng Châu
- 16- Thiền sư Kiến Sơn Trừng Hồng Châu
- 17- Thiền sư Khang Sơn Khế Ân Phước Châu
- 18- Đại sư Diên Thọ Tuệ Luân Đàm Châu
- 19- Thiền sư Tây Minh Sâm Tuyên Châu

D- PHÁP TỰ của THIỀN SƯ KIM LUÂN QUÁN NAM NHẠC: 1 người được ghi chép:

- Thiền sư Hòa thượng Kim Luân Hậu Hành Nhạc

Đ- PHÁP TỰ của THIỀN SƯ ĐẠO PHÓ núi THUY LONG TUYỀN CHÂU: 1 người được ghi chép:

- Thiền sư Thanh Khoát viện Bảo Phước Chương Châu.

E- PHÁP TỰ của THIỀN SƯ VÂN MÔN VĂN YÊN: 61 người, 25 người được chép tại quyển 22 này, 36 người được ghi chép trong quyển 23.

- 1- Hòa thượng Bạch Vân Tường Thiệu Châu
- 2- Thiền sư Đức Sơn Duyên Mật Lăng Châu
- 3- Thiền sư Nam Đài Đạo Tuân Đàm Châu
- 4- Hòa thượng Cảnh Khâm núi Song Phong Thiệu Châu
- 5- Hòa thượng Tư Phước ở Thiệu Châu

- 6- Thiền sư Hoàng Vân Nguyên Quảng Châu
- 7- Thiền sư Long Cảnh Luân Quảng Châu
- 8- Thiền sư Vân Môn Sảng Thiệu Châu
- 9- Hòa thượng Bạch Vân Văn Thiệu Châu
- 10- Thiền sư Phi Vân Trí Tịch Thiệu Châu
- 11- Hòa thượng Tịnh Pháp Chương Thiệu Châu
- 12- Thiền sư Mãn núi Ôn Môn Thiệu Châu
- 13- Đại sư Ba Lăng Hạo Giám Nhạc Châu
- 14- Đại sư Địa Tạng Tuệ Từ Liên Châu
- 15- Thiền sư Đại Dung Chân Anh Châu
- 16- Thiền sư La Sơn Sùng Quảng Châu
- 17- Thiền sư Vân Môn Bảo Thiệu Châu
- 18- Hòa thượng Lâm Khê Cảnh Thoát Dĩnh Châu
- 19- Thiền sư Huệ Nghiêm Tuệ Quảng Châu
- 20- Hòa thượng Thuần Phong Thiệu Châu
- 21- Thiền sư Song Tuyền Tùy Châu
- 22- Hòa thượng Quán Âm Anh Châu
- 23- Hòa thượng Lâm Tuyền Thiệu Châu
- 24- Hòa thượng Vân Môn Hú Thiệu Châu
- 25- Thiền sư Hương Lâm Trùng Viễn Ích Châu

THIÊN SƯ THỤY NHAM SƯ TẤN THAI CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU
PHÁP TỰ của THIÊN SƯ LINH CHIẾU HÀNG CHÂU

Sư thượng đường, đại chúng đứng lâu, sư nói:

- Thẹn chừ Thiên đức đã tỉnh đề trì. Nếu mà theo thanh, nghe tiếng, thì chi bằng quay về tăng đường sưởi lửa ấm. Tạm biệt!

Tăng hỏi:

- Thế nào là cảnh của Thụy Nham?

Sư đáp:

- Trùng trùng, điệp điệp ngọn núi phẳng từ Nam lại xa. Hương về phía Bắc Hoàng đô chỉ gần trong tắc gang.

Tăng hỏi:

- Thế nào là người trong cảnh?

Sư nói:

- Mây trắng muôn dặm châu núi Nhạc. Lát phát mưa bay rưới trước rèm.

Tăng hỏi:

- Làm thế nào thân gần được con người đó?

Sư nói:

- Tưởng đâu xà-lê đích thân vào thất! Nguyên lai còn cách muôn trùng cửa quan.

THIÊN SƯ CHÍ CẦU viện LỤC THÔNG THAI CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU
PHÁP TỰ của THIÊN SƯ LINH CHIẾU HÀNG CHÂU

Tăng hỏi:

- Toàn thân đeo gươm thì thế nào?

Sư nói:

- Kẻ đối đầu thế nào?

Sư nói:

- Nung trời, đốt đất.

Hỏi:

- Thế nào là cảnh của Lục Thông?

Sư nói:

- Đầy mắt núi sông mặc tình nhìn.

Tăng hỏi:

- Thế nào là người trong cảnh?

Sư nói:

- Xưa nay tự tới lui.

Tăng hỏi:

- Rời hai con đường đó còn có chuyện hướng thượng không vậy?

Sư nói:

- Có.

Tăng hỏi:

- Thế nào là chuyện hướng thượng?

Sư nói:

- Mây nước ngàn đò cùng muôn đò.

Tăng nói:

- Ừng thuế huyện đò, tỉnh sư chỉ thị!

Sư nói:

- Lò hồng không rơi ả Nhận.

Tăng hỏi:

- Thế nào là không rơi ả Nhận?

Sư nói:

- Trời xanh há sển để người trèo.

Tăng hỏi:

- Còn có người chẳng biết không vậy?

Sư nói:

- Có.

Tăng hỏi:

- Thế nào là người không biết?

Sư nói:

- Trên bảng vàng không có tên.

Hỏi:

- Thế nào là thói nhà của Hòa thượng?

Sư nói:

- Muôn nhà đầy trăng sáng.

Hỏi:

- Thế nào là mặt trăng thứ hai?

Sư nói:

- Sơn hà đại địa.

THIÊN SƯ QUI VIỆN VÂN LONG HÀNG CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của LINH CHIẾU chùa LONG HUÊ HÀNG CHÂU

Tăng hỏi:

- Chiến đấu ngoài sa trường lâu năm, sao công danh không thành tựu?

Sư nói:

- Lỗi tại bên này.

Tăng hỏi:

- Còn có chỗ tiến thân không?

Sư nói:

- Bãng tan, ngói vỡ.

THIÊN SƯ ĐẠO NHÀN VIỆN CÔNG THẦN DƯ HÀNG
HÀNG CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của LINH CHIẾU chùa LONG HUÊ

Tăng hỏi:

- Thế nào là thói nhà của Công Thần?

Sư nói:

- Kẻ tục lữ đứng bên bờ phía Đông, còn tăng chúng tại mé Tây.

Hỏi:

- Thế nào là tự kỷ của kẻ học này?

Sư nói:

- Như ta với ông vậy.

Tăng nói:

- Nếu thế thì không có hai vậy.

Sư nói:

- Mười tám ngàn.

THIÊN SƯ CHIẾU viện **BÁO QUỐC PHƯỚC CHÂU**
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của **THANH NGUYỄN HÀNH TU**
PHÁP TỰ của **LINH CHIẾU** chùa **LONG HUÊ**

Sư thượng đường nói:

- Nếu ta nói cả Thiên cơ, các ông biết hướng về đâu mà mò tìm? Ấy do căn khí không giống nhau, nên thành không biết xấu hổ, có gượng theo được chăng? Như nay đây cùng các nhân giả làm một con đường ngộ nhập.

Nói đoạn, gõ ghế dây hai lần nói:

- Có thấy không? Có nghe không? Nếu thấy thì cứ thấy, nếu nghe thì cứ nghe, đừng hướng về ý thức mà bốc độ, thành ra vọng tưởng điên đảo, chẳng có lúc ra khỏi được. Tạm biệt!

Nhân tháp Phật bị sét đánh, có người hỏi:

- Tháp miếu của Tổ, Phật sao lại còn bị sét đánh?

Sư nói:

- Đó là tác dụng tự nhiên của trời.

Tăng hỏi:

- Nếu đã là tác dụng của trời, sao lại đánh Phật?

Sư nói:

- Tác dụng đâu thấy nơi nào là Phật.

Tăng nói:

- Ngặt nổi tan tành hết.

Sư nói:

- Thấy cái gì?

THIỀN SƯ NGỘ DUYÊN TRẦN CẢNH CÙ CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của LINH CHIẾU chùa LONG HUÊ

A- Tiểu sử tóm lược giản:

Thiền sư Ngộ Duyên, sanh bình không rõ, ước tại thế trong thế kỷ thứ 10, đặc pháp với Thiền sư Long Huê Linh Chiếu, trụ Trần Cảnh Cù Châu (Nay là dãy huyện Chiết Giang).

B- Trích ngữ lục:

Tăng hỏi:

- Đám đông đãi vàng, ai là người được vàng ròng?

Sư đáp:

- Đến bên khe đãi vàng, tự nhiên làm cho lao nhọc. Tự trong nhà mình có vàng ngọc, mau quay về nhà đi thôi.

Tăng hỏi:

- Nếu nói như thế thì trước sau không nên dùng bất cứ cái gì nơi người khác?

Sư nói:

- Dù cho ông có sức thần gánh núi, cũng không tránh được dầu chai trầy trên vai.

THIỀN SƯ BẠCH VÂN NÃI THAI CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của LONG HUÊ LINH CHIẾU

Tăng hỏi:

- Kinh Sơn có ngọc chưa cho là báu. Vàng ròng trong túi ban một lời.

Sư nói:

- Nhà ta nghèo.

Tăng nói:

- Từ bi ở đâu?

Sư nói:

- Luống thẹn tên đạo giả.

**ĐẠI SƯ TỬ HƯNG MINH NGỘ chùa LONG SÁCH
HÀNG CHÂU**

**PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của THÚY NHAM LINH THAM MINH CHÂU**

Tăng hỏi:

- Trong chánh vị, còn có người thành Phật không vậy?

Sư nói:

- Ai là chúng sanh đâu?

Tăng nói:

- Nếu như thế là thành Phật tất cả?

Sư nói:

- Trả lại cho ta chánh vị đi!

Tăng hỏi:

- Thế nào là chánh vị?

Sư nói:

- Ông là chúng sanh.

Hỏi:

- Thế nào là trân bảo vô giá?

Sư nói:

- Biện Hòa ôm luống viên ngọc còn thô.

Tăng hỏi:

- Bồng gặp vua Sở thì có dâng lên không?

Sư nói:

- Phàm Thánh nối tiếp nhau.

Hỏi:

- Người xưa đưa sợi vải lên, ý như thế nào?

Chú: Hòa thượng Ô Khòa rút sợi vải đưa lên để khai thị tăng Hội Thông.

Sư nói:

- Xà-lê thuật lại còn chưa đầy đủ.

Tăng hỏi:

- Thế nào là mới cử thuật đầy đủ?

Sư bèn vén áo ca-sa đưa lên.

THIÊN SƯ TRI MẠC viện PHẬT ÁO VÂN SƠN ÔN CHÂU
(TRỤ THỂ ĐỜI THỨ HAI)
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của THÚY NHAM LINH THAM

Sư thượng đường nói:

- Sơn tăng ta hôm nay nhìn xem chư thượng tọa hành cước như thế. Ngậm đắng, nuốt cay, trèo non, lội suối, rốt lại chỉ là nhìn xem châu huyện, tìm tòi danh sơn, cảnh đẹp. Há vì đại sự ru? Chỉ cần mọi người trong hội tham vấn này thông tin tức ra, Vân Sơn ta dám chứng minh đấy. Mà chẳng riêng Vân Sơn dám chứng minh, mà cả chùa Phật trong từng lâm cũng chứng minh.

Tăng hỏi:

- Thế nào là thói nhà của Phật Áo?

Sư nói:

- Đưa khách chẳng rời trong ba bước. Đón khách chỉ trước thảo đường.

THIÊN SƯ BẠCH LỘC SƯ QUÍ PHƯỚC CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYỄN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của ĐẠI SƯ HOẰNG THAO MINH CHÂN
viện AN QUỐC PHƯỚC CHÂU

Trong ngày khai đường, có tặng hỏi:

- Một dãy Tây Giáp chẳng khác đầu ngựa. Ngàn ngọn Bạch Lộc giống như chân gà.

Sư nói:

- Đại chúng cùng một lúc nghiệm khám xem nào?

Hỏi:

- Thế nào là thói nhà của Bạch Lộc?

Sư nói:

- Nói với ông cái gì đó?

Tăng nói:

- Nếu thế thì kẻ học này thức thời rồi vậy.

Sư nói:

- Người thức thời nên đến điền địa nào?

Tăng nói:

- Không thể niệm ê a.

Sư nói:

- Bỏ qua tức không được.

Hỏi:

- Ngưu Đầu Pháp Dung khi chưa gặp Tứ Tổ Đạo Tín thì trăm loài chim ngậm hoa cúng dường. Sau khi gặp rồi, vì sao chim không lại nữa?

Sư nói:

- Ánh bình minh chưa ló, ai cũng trông ngóng. Đến khi sáng hẳn, lại cũng như thường.

THIÊN SƯ LA SƠN NGHĨA THÔNG PHƯỚC CHÂU

PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYỄN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của HOẰNG THAO MINH CHÂN
viện AN QUỐC PHƯỚC CHÂU

Sư thượng đường, đại chúng đứng lâu, sư nói:

- Nếu có chỗ dạn dò, La Sơn ta tức không cụ nhãn (con mắt triệt kiến mọi sự vật). Còn nếu không có chỗ dạn dò, tức lao nhọc mà không nên công cán gì. Cho nên chuyện Duy Ma thời xưa đối với Văn Thù, hãy nói xem như nay đây có lãnh hội không vậy?

Tăng hỏi:

- Tay chỉ trời đất, chỉ có ta là bậc được tôn trọng duy nhất, sao lại bị kẻ bên ngoài trách móc?

Sư nói:

- Cho rằng râu ông Ấn Độ màu đỏ.

Tăng hỏi:

- Như kẻ bên ngoài kia thì có chỗ sở trường nào?

Sư nói:

- Trên đường gặp chuyện bất bình nên phải rút kiếm.

THIÊN SƯ TÙNG QUÝ viện AN QUỐC PHƯỚC CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYỄN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của HOẰNG THAO MINH CHÂN
viện AN QUỐC PHƯỚC CHÂU

Tăng hỏi:

- Cung Thiên rộng mở, pháp chúng đông đầy, một con hương thượng, thỉnh sư quyết chọn.

Sư nói:

- Vốn không đúng thời.

Sư có lúc thượng đường thị chúng rằng:

- Thiên với Đạo (Giáo) thôi bỏ qua một bên, Phật với Tổ là giày cỏ rách bươm. Cáo báo như thế, há chẳng là ủy khuất các vị rồi đó chẳng? Nếu nói là ủy khuất thì hãy đi hành cước. Còn nếu nói không ủy khuất thì cũng nên ngậm miệng mới được. Tạm biệt!

Sư lại có lúc thượng đường nói:

- Cho dù chẳng gặp triều nhà Lương, nhưng An Quốc cũng đôi gạt không được. Tạm biệt!

Tăng nói:

- Thỉnh sư cử xướng Tông thừa?

Sư nói:

- Hôm nay đập lúa, ngày mai chặt củi.

Hỏi:

- Ngưu Đầu Pháp Dung khi chưa gặp Tứ Tổ Đạo Tín thì thế nào?

Sư nói:

- Lư hương đối với ghé dây.

Tăng hỏi:

- Sau khi gặp thì thế nào?

Sư nói:

- Cánh cửa đối với cây lộ trụ.

Hỏi:

- Thế nào là thói nhà của Hòa thượng?

Sư nói:

- Nếu hỏi thói nhà thì đáp thói nhà.

Tăng nói:

- Kẻ học này không hỏi thói nhà thì thế nào?

Sư nói:

- Hồ lại, Hán đi.

Tăng nói:

- Chỗ gì khác thì không hỏi, Chỗ tinh yếu, xin sư một lời.

Sư nói:

- Còn có tình yếu không vậy?

Sư bước xuống pháp đường nói:

- Thuần-đà hiển cúng. Tạm biệt!

THIÊN SƯ TẠNG DỤNG TRƯỜNG KHÁNH DI SƠN PHƯỚC CHÂU

**PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYỄN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của AN QUỐC HOÀNG THAO**

Sư thượng đường, đại chúng tụ tập, sư cầm cây quạt ném xuống đất nói:

- Người ngu cho vàng là đất, kẻ trí thì thế nào? Kẻ sanh sau đáng gờm, không thể tông thủ người ngu vậy! Còn có không vậy bước ra nói xem nào?

Lúc ấy, có ông tăng bước ra lễ bái rồi lui ra sau đứng. Sư nói:

- Làm thế để mà chi?

Tăng nói:

- Xin Hòa thượng sáng soi cho.

Sư nói:

- Ngàn năm hột đào.

Tăng hỏi:

- Thế nào là Già-lam?

Sư nói:

- Trường Khê, Bồ Điền.

Tăng hỏi:

- Thế nào là người trong Già-lam?

Sư nói:

- Bạch Thủy ở Triều Tiên.

Tăng hỏi:

- Thế nào là chủ chính của Linh Tuyền?

Sư đáp:

- Nam sơn, Bắc sơn.

Hỏi:

- Thế nào là thói nhà của Hòa thượng?

Sư nói:

- Trước giờ độ trai nhà bếp nấu cơm Nam Quốc. Quá Ngọ lò nấu trà Bắc Uyển.

Tăng hỏi:

- Pháp thân còn có thọ khổ không vậy?

Sư nói:

- Địa ngục há là thiên đường?

Tăng nói:

- Nếu thế thì thọ khổ quá đi mất.

Sư nói:

- Có tội lỗi gì?

THIÊN SƯ NGẠN ĐOAN viện VĨNH LONG PHƯỚC CHÂU

**PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYỄN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của AN QUỐC HOẰNG THAO**

Sư thượng đường, đại chúng tụ tập đông đủ. Sư từ pháp tòa đứng lên, ra điệu bộ múa, rồi nói với đại chúng rằng:

- Lãnh hội không?

Đại chúng nói:

- Không lãnh hội.

Sư nói:

- Sơn tăng ta chẳng bỏ đạo pháp mà hiện chuyện phạm phu tại sao lại không lãnh hội chứ?

Tăng hỏi:

- Tất cả vốn tự viên thành, sao còn phân ra sáng tối?

Sư nói:

- Ông hãy tự kiểm trách mình xem!

THIÊN SƯ CHÍ ĐOAN viện **THỤY PHONG**
núi **LÂM DƯƠNG PHƯỚC CHÂU**
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của **THANH NGUYỄN HÀNH TU**
PHÁP TỰ của **AN QUỐC HOÀNG THAO**

Sư người Phước Châu, nương chùa Nam Giản tại bốn bộ mà thọ nghiệp. Năm 24 tuổi, sư tham yết đại sư Minh Chân. Ngày kia, có tăng hỏi:

- Thế nào là trong vạn tượng độc lộ một thân?

Thiền sư Minh Chân đưa một ngón tay, ông tăng ấy không lãnh hội. Sư nhân đó minh khế huyền chỉ, bèn vào thất của Chân tự bạch:

- Vừa nãy ông tăng kia vấn thoại, Chí Đoan con nay có chỗ tĩnh ngộ.

Minh Chân hỏi:

- Ông thấy đạo lý gì?

Sư cũng đưa một ngón tay lên nói:

- Cái này là cái gì?

Minh Chân rất cho là phải.

Sư thượng đường, đưa cây xơ quất lên nói:

- Tào Khê dùng không hết, người đời lại gọi là đầu mọc sừng sanh ra. Sơn tăng ta đưa lên để đuổi ruồi. Nếu lãnh hội thì trời đất hãm lạc.

Tăng hỏi:

- Thế nào là chỉ ý Tổ sư từ Tây lại?

Sư nói:

- Ngựa gỗ chạy như khói, người đá đuổi không kịp.

Hỏi:

- Thế nào là Thiên?

Sư nói:

- Năm nay hạn hơn năm ngoái.

Tăng hỏi:

- Thế nào là Đạo?

Sư nói:

- Ruộng đồng hao hết phân nửa.

Hỏi:

- Thế nào là tự kỷ của kẻ học này?

Sư bèn bung cho một đá. Tăng làm thế nhận cú đá. Sư bèn cho một bạt tai, tăng không lời đối đáp. Sư nói:

- Lường gạt chết người.

Hỏi:

- Thế nào là pháp Phật chốn chẳng có khói người thổi com?

Sư nói:

- Ngọn núi cao chót vót, sắc biếc mơn mớn.

Tăng hỏi:

- Thế nào là một lý chân thật hoa mỹ và sẵn đã không phân biệt?

Sư nói:

- Không phải đạo lý đó.

Hỏi:

- Thế nào là đại ý của Phật pháp?

Sư nói:

- Gân trúc một lóng một đôi.

Có ông tăng đến tham vấn ban đêm, sư hỏi:

- Ai đó?

Tăng đáp:

- Là mõ giáp đây.

Sư nói:

- Đường cát Tuyền Châu, cây cau trên tàu buôn.

Tăng lặng thinh hồi lâu, sư hỏi:

- Lãnh hội không?

Tăng đáp:

- Không lãnh hội.

Sư nói:

- Ông mà lãnh hội thì trống sạch năm uân, nuốt hết mười phương.

Sư vào tháng 8 niên hiệu Khai Bảo, để lại kệ rằng:

Nguyên văn:

來年二月二
別汝暫相棄
熟灰散四林
勿占檀那地

Phiên âm:

Lai niên nhị nguyệt nhị
Biệt nhữ tạm tương khí
Nhiệt khôì tán tứ lâm
Vật chiếm đàn-na địa

Tạm dịch:

*Năm sau nhị nguyệt nhị
Tạm rời các ông đi
Tro đốt rải rùng bụi
Chiếm đất đà-na chi?*

Bài kệ này nhân thị giả truyền ra ngoài, tứ chúng đều chép lại để ghi nhớ. Đến ngày 18 tháng giêng năm sau, dân chúng châu này tranh nhau vào núi để chiêm lễ. Sư trong người không bệnh hoạn gì, mọi người vẫn tham vấn như thường. Đến ngày mùng 1 tháng 2, quan châu mục suất lĩnh các quan viên cùng đến núi canh chừ suốt đêm, trong viện đông người như chợ. Sáng ngày mùng 2, sư dùng trai xong, thượng đường từ giã mọi người. Lúc bảy giờ, có Trưởng lão Viên Ứng bước ra lễ bái hỏi:

- Mây mù sâu thăm, đại chúng thở than, thỉnh sư một lời, hãy khoan cáo biệt!

Sư thông một chân, Viên Ứng nói:

- Gương pháp không đến đất này, trăng báu lại chiếu nơi đâu?

Sư nói:

- Chẳng phải cảnh giới của ông.

Viên Ưng nói:

- Thế nào là bọt sanh, bọt tan đều quay trở lại nước. Sư đến sư đi là chuyện thường?

Sư làm tiếng rên:

- Hư! Hư!

Lại có tăng hỏi một vài tác Thiên ngữ, sư đều hỏi đáp, sau đó xuống tòa quay về phương trượng ngồi yên. Đến giờ Hợi, hỏi chúng rằng:

- Thế Tôn diệt độ vào thời tiết nào?

Chúng đáp:

- Ngày 15 tháng 2 giờ Tý.

Sư nói:

- Ta hôm nay trước giờ Tý.

Nói xong qua đời.

THIÊN SƯ MÃN - HƯNG THÁNH PHƯỚC CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU
PHÁP TỰ của AN QUỐC HOÀNG THAO

Sư thượng đường nói:

- Giáp mặt dạn dò, chẳng đợi văn tuyên. Cụ nhân đầu cơ, gọi là tham huyền Thượng sĩ. Nếu được như thế thì Tông phong không đọa.

Tăng hỏi:

- Ngày xưa trong hội Linh Sơn. Hôm nay nơi yến tiệc Hưng Thánh, Hòa thượng thân truyền, cử xướng thế nào?

Sư nói:

- Thiếu ông một câu hỏi.

THIÊN SƯ MINH viện TIÊN TÔNG PHƯỚC CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU

PHÁP TỰ của AN QUỐC HOẰNG THAO

Sư thượng đường nói:

- May thay có môn phong như thế, tại sao không thiệu long kế thừa rạn vỡ. Nếu mà thiệu long được, chẳng tại ba giới. Nếu ra ngoài ba giới tức làm hư hoại ba giới. Nếu ở tại ba giới thì làm trệ ngại ba giới. Không hoại, không ngại là ra khỏi ba giới, là không ra khỏi ba giới, làm thế nào mà triệt bỏ được, kham làm chủng tử của Phật pháp, Người Trời đều nhờ cậy.

Có tăng hỏi:

- Bắt mây chẳng cần gió, sét tiện. Sóng lẹ làm sao thấu được thân?

Sư nói:

- Sao mà lại bỏ gốc chạy theo ngọn?

HÒA THƯỢNG TƯỜNG viện AN QUỐC PHƯỚC CHÂU PHÁP TỰ ĐỒI THỨ BẢY của THANH NGUYỄN HÀNH TỰ PHÁP TỰ của AN QUỐC HOẰNG THAO

Sư thượng đường trong thời gian chốc lát bỗng kêu to thất thanh:

- Hết sức là vô duyên. Tuy nhiên dù là như vậy, chuyện chẳng đặng dừng, trong đó nếu có người chẳng nhìn thấy, hãy khai phương tiện. Có lãnh hội không?

Tăng hỏi:

- Không can gì đến phương tiện, xin sư từ bi.

Sư nói:

- Ông hỏi ta nói, ấy là phương tiện rồi.

Hỏi:

- Ứng vật hiện hình như trăng trong nước. Thế nào là mặt trăng?

Sư đưa cây xơ quất lên. Tăng hỏi:

- Người xưa vì sao lại nói trăng trong nước không hình?

Sư nói:

- Thấy cái gì?

Hỏi:

- Thế nào là chuyện trong Tông thừa?

Sư nói:

- Quân đất Hoài sau khi tan rã.

Hỏi:

- Thế nào là thói nhà của Hòa thượng?

Sư nói:

- Trước mắt nhiều người không thể lừa dối được.

ĐẠI SƯ TỈNH CHÂN TỈNH TU viện CHIÊU KHÁNH TUYỀN CHÂU

**PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU
PHÁP TỰ của TÙNG TRIỂN viện BẢO PHƯỚC CHƯƠNG CHÂU**

Ban sơ sư tham yết Bảo Phước, hỏi đáp ngẫm phù hợp. Một ngày nọ Bảo Phước vào đại điện nhìn tượng Phật đưa tay lên hỏi sư:

- Phật như thế, ý thế nào?

Sư đáp rằng:

- Hòa thượng cũng là hoành thân.

Bảo Phước nói:

- Một cây cọc ta tự thu thủ.

Sư nói:

- Hòa thượng không chỉ hoành thân.

Bảo Phước cho là phải.

Sau sư trụ trì Chiêu Khánh. Trong ngày khai đường đầu tiên, sư thăng tòa trong chốc lát nói:

- Đại chúng ngày sau đi các nơi gặp bạn đạo, làm sao cử thuật? Như có ai cử thuật được thì hãy hướng đại chúng thử cử xem nào! Nếu cử thuật được thì miễn cô phụ thượng Tổ, lại cũng không mai

một hậu lai. Người xưa nói: ‘Thông tâm quân tử, gặp nhau ngoài vạn’.
Có còn người đó không vậy? Huống lại là con cháu của Tào Khê thì
nên lý luận thế nào? Phải đề xướng như thế nào?

Tăng hỏi:

- Ngày xưa ở mé Đông giác thành Tượng vương quay lại. Nay
đây phương Nam của Mân lĩnh, làm sao đề tiếp?

Sư hỏi:

- Lãnh hội không?

Tăng nói:

- Nếu thế thì một cơ khái xứ, bốn câu không đuổi được. Chưa ủy
khuất Tông môn từ trước thành được biên sự gì?

Sư nói:

- Hãy lui sau lễ bái, cùng chúng lên xuống.

Tăng nói:

- Toàn đề chẳng đến, thỉnh sư thương lượng!

*Chú: Toàn đề nói đủ là toàn đề chánh lệnh có nghĩa Thiên cơ nêu ra siêu
việt ngôn cú nghĩa lý, chỉ thẳng tâm người.*

Sư nói:

- Vỡ tay được gì đâu.

Tăng nói:

- Nếu thế thì đã lãnh hội rồi vậy.

Sư nói:

- Đừng có làm đấy.

Hỏi:

- Làm thế nào để chẳng tổn thương mình mà cũng chẳng phụ
người?

Sư nói:

- Há chẳng khuất tất câu hỏi đó của ông sao?

Tăng nói:

- Nếu thế thì mong ơn sư chỉ thị từ trước giờ.

Sư nói:

- Ông lại khuất tất ta mà chi?

Tăng nói:

- Một câu đương cơ phong, thỉnh sư nói.

Sư nói:

- Khản cả cổ.

Tăng lại hỏi nữa, sư nói:

- Gã ngủ gục.

Sư hỏi tăng:

- Rời nơi đâu?

Đáp:

- Báo Ân.

Sư hỏi:

- Tăng đường lớn nhỏ.

Tăng nói:

- Hòa thượng thử nói xem.

Sư nói:

- Sao không đợi hỏi.

Tăng hỏi:

- Kẻ học này cùng mình không lãnh hội, thỉnh sư chỉ thị.

Sư nói:

- Có còn biết cười không vậy?

Sư lại nói:

- Các vị tiên đạt trong tông lâm không dám đụng chạm. Nếu là kẻ sơ tâm hậu học thì chưa tin. Mà có tin đi nữa cũng chưa tỉnh ngộ. Cho dù có tỉnh ngộ đi nữa cũng không nhận lược hư. Chỗ bồng phần của mọi người, chưa có một lúc nào mà chẳng hiển lộ. Chưa có một vật gỡ che trùm. Như nay đây mà muốn biết, không cần trải tóc trên đất, cũng không cần dùng chút công phu nào, mà chỉ cần hướng vào trong bác địa vị thừa đương, há chẳng tỉnh tâm lược ru? Nếu đã tỉnh ngộ, thì cùng với chư Phật kê vai, nương theo mà đi. Nhưng do chuyện đó là một chỗ bạch tịnh. Nay đây phải được thân tâm bạch tịnh mới được. Thế là tự nhiên hiệp xưa, hiệp nay, thoát ly sanh tử. Người xưa nói: ‘Thức tâm đạt bồng, hiểu pháp vô vi, mới gọi là sa môn’. Như nay đây thì các quan nhơn cùng đại chúng, mỗi người phải

thể thủ mới được, đừng có ỷ lại vào phần thượng của sư tăng. Pháp Phật vốn bình đẳng. Trên từ chư Phật, dưới cho đến tất cả, đều cộng đồng chuyện này. Nếu đã như thế, ai có ai không? Ngoài việc cần vương, phải nên nỗ lực. Mới vừa rồi nói đủ thứ như thế, ấy chẳng qua vì bất đắc dĩ mà thôi. Đừng có nói Tông môn từ trước phải dùng lời lẽ như thế. Chỉ như Tông môn từ trước, thì nên làm thế nào? Có tương tất không vậy? Nếu có người tương tất, thì sơn tăng ta hôm nay được minh oan vậy. Đại chúng đứng đã lâu, xin tạm biệt!

ĐẠI SƯ KHẢ TRÙ MINH BIỆN viện **BẢO PHƯỚC**
CHƯƠNG CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của **THANH NGUYÊN HÀNH TU**
PHÁP TỰ của **BẢO PHƯỚC TÙNG TRIỂN**

Tăng hỏi:

- Thế nào là thói nhà của Hòa thượng?

Sư đáp:

- Mây tại trời xanh, nước tại bình. (Mượn câu nói của Thiền sư Dược Sơn Duy Nghiễm)

Hỏi:

- Thế nào là kiếm bén thổi đứt sợi lông?

Sư nói:

- Hư gãy rồi.

Tăng hỏi:

- Có còn dùng được không?

Sư nói:

- Đừng có nói lời quý quái!

THIÊN SƯ NHƯ TÂN viện **HẢI HỘI BẠCH THỦY THƯ CHÂU**
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của **THANH NGUYÊN HÀNH TU**
PHÁP TỰ của **BẢO PHƯỚC TÙNG TRIỂN**

Sư thượng đường nín lặng hồi lâu rồi nói:

- Lễ phiền phức tức loạn.

Tăng hỏi:

- Tông thừa từ xưa làm sao cử xướng?

Sư nói:

- Chuyển thành cô độc.

Tăng hỏi:

- Chỗ thân thiết, xin sư một lời.

Sư nói:

- Chẳng thể tẩy sạch, nhưng mà cũng phải nghe hẩn.

Hỏi:

- Thế nào là chuyện Ca Diếp đốn ngộ?

Sư nói:

- Ông mà đốn ngộ, ta tức chẳng tiếc sên.

Tăng nói:

- Nếu thế thì chẳng phiền ở sư vậy.

Sư nói:

- Lại cũng xài tới gậy, sao mà khỏi phiền.

Tăng nói:

- Người xưa nói ngang, nói dọc nhưng chưa biết chiếc khóa mở cửa. Thế nào là một chiếc khóa cửa quan hướng thượng?

Sư nói:

- May mà gặp bà mẹ sanh ra tay ngắn.

Hỏi:

- Thế nào là chỉ ý Tổ sư từ Tây lại?

Sư nói:

- Cần nói có khó gì?

Tăng nói:

- Vậy tiện đây thỉnh sư nói.

Sư nói:

- Tưởng đâu lạnh lợi, nào dè chẳng phải bậc tiên đà.

Hỏi:

- Con linh dương ngủ treo sừng thì thế nào?

Sư nói:

- Đến thế nào thì đi thế nấy.

Tăng hỏi:

- Tại vì sao mà lại như thế?

Sư nói:

- Chỉ thấy tức cười mà không biết tại sao lại như thế.

**THIÊN SƯ TUỆ LIÊM CHƯƠNG GIANG HỒNG CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU
PHÁP TỰ của BẢO PHƯỚC TÙNG TRIỂN**

Sư lần đầu tiên khai đường, có tăng hỏi:

- Ngày xưa Phạn vương thỉnh Phật, ấy bởi lòng phụng pháp.

Ngày nay chu tử (đỏ tím tức chỉ các quan do chữ “Triều đình chu tử”) vào tiệc pháp, xin hỏi sư chứng tế thế nào?

Sư nói:

- Chẳng thi hành.

Hỏi:

- Tại làm sao mà không thi hành?

Sư hỏi:

- Từ đâu đến vậy?

Hỏi:

- Sư lên tòa báu, cử xướng vì đời nay. Tứ chúng trông ngóng thỉnh sư tiếp dẫn.

Sư nói:

- Chỗ nào khuấy tất ông vậy?

Tăng nói:

- Nếu thế thì con đường phương tiện thùy từ ngày đó chẳng cô phụ người.

Sư nói:

- Cũng nên thu thủ mới được.

Hỏi:

- Thế nào là cảnh của Chương Giang?

Sư nói:

- Bề-tát Địa Tạng nhãn mày.

Hỏi:

- Thế nào là người trong cảnh?

Sư nói:

- Phở Hiền cầm tay áo.

Hỏi:

- Thế nào là nước trong Chương Giang?

Sư nói:

- Khô.

Hỏi:

- Thế nào là câu thứ nhất của Chương Giang?

Sư nói:

- Đến nơi khác, không được cử thuật lắm.

THIÊN SƯ VĂN KHÂM viện BẢO TỪ PHƯỚC CHÂU
PHÁP TỰ ĐỒI THỨ BẢY của THANH NGUYỄN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của BẢO PHƯỚC TÙNG TRIỂN

Hỏi:

- Thế nào là cảnh của chư Phật?

Sư nói:

- Mưa lại mây mù tối. Trời trong khô mặt trời mặt trăng sáng chói.

Hỏi:

- Thế nào là diệu giác minh tâm?

Sư nói:

- Vụ đông năm nay lúa muộn trúng mùa, do mưa thu mà thành tựu.

Hỏi:

- Thế nào là diệu dụng hà sa?

Sư nói:

- Mây xanh núi biếc. Mưa rơi trời xanh.

Hỏi:

- Thế nào là bình thường tâm hiệp đạo?

Sư nói:

- Uống trà, ăn cơm tùy thời qua. Ngắm nước, ngắm non thật
sướng tình.

**THIÊN SƯ THANH VẠN TU HÓA viện VẠN AN
TUYÊN CHÂU**

**PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU
PHÁP TỰ của BẢO PHƯỚC TÙNG TRIỂN**

Hỏi:

- Long Khê một phái, Tấn thủy phân đền. Vạn An dự tiệc chỉ thị
thế nào?

Sư nói:

- Làm sao mà chiết hợp.

Tăng hỏi:

- Xin hỏi sư có ưng không vậy?

Sư nói:

- Rốt lại thì thế nào?

Tăng nói:

- Mật chỉ Long Khê ngày xưa, ngày nay Vạn An hiển dương,
Người Trời đều lắng tai, nguyện sư khai diễn.

Sư hỏi:

- Có nghe không vậy?

Tăng nói:

- Nếu thế thì năm chúng đều mong ơn sư chỉ thị. Chẳng khác
thành đông mười mắt mở ra.

Sư nói:

- Ngũ chúng thôi hãy để đó, nhân giả thì thế nào?

Hỏi:

- Từ lâu ở nơi tắm tối, toàn thân đều không lãnh hội, xin sư chỉ thị.

Sư nói:

- Há không khuất tất câu ông hỏi ru?

Nói:

- Nếu thế thì lễ bái theo chúng lên xuống, sư có hứa khả không?

Sư nói:

- Tĩnh xứ Tát-bà-ha.

Hỏi:

- Chư Phật ra đời, chân động trời đất. Hòa thượng ra đời, xin hỏi thế nào?

Sư nói:

- Nói với ông thế nào bây giờ?

Tăng nói:

- Nếu thế thì không khác chư Thánh vậy?

Sư nói:

- Đừng có nói loạn xạ.

Hỏi :

- Thế nào là thói nhà của Vạn An?

Sư nói:

- Rêu phủ kho gạo.

Hỏi:

- Bỗng gặp thượng khách đến lấy gì tiếp đãi?

Sư nói:

- Sau bữa ăn là ba tuần trà.

Hỏi:

- Thế nào là cảnh của Vạn An?

Sư nói:

- Một tháp dây tòng la nhìn biển trong.

THIÊN SƯ ĐẠO HY viện BÁO ÂN CHƯƠNG CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của BẢO PHƯỚC TÙNG TRIỂN

Ban sơ, sư đem thư của Bảo Phước gửi cho Vương thái úy ở Tuyên Châu. Thái úy nói:

- Hòa thượng Chương Nam gần đây có còn dạy người không?

Sư đáp:

- Nếu nói dạy người là ủy khuất Hòa thượng. Còn nếu nói không còn dạy người thì ủy khuất Thái úy có lòng han hỏi.

Thái úy nói:

- Nói ra một câu đọi ngựa sắt biết ăn cỏ, ngựa gỗ biết hút thuốc.

Sư nói:

- Mỗ giáp đây tiếc miệng để ăn cơm.

Thái úy lặng thinh hồi lâu lại hỏi:

- Cõi lừa tới hay cõi ngựa tới?

Sư nói:

- Lừa ngựa không cùng đường.

Thái úy hỏi:

- Thế làm sao đến được nơi này?

Sư nói:

- Đạc tạ Thái úy lãnh thoại.

Tăng hỏi:

- Danh ngôn, diệu cú thôi chẳng hỏi chi, thỉnh sư nói chân thật.

Sư đáp:

- Chẳng trở ngại ý ông hỏi.

THIÊN SƯ TÙNG SÂM HỒNG NHÃN
núi PHỤNG HOÀNG TUYỀN CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của BẢO PHƯỚC TÙNG TRIỂN

Hỏi:

- Thế nào là thói nhà của Hòa thượng?

Sư nói:

- Môn phong tương tự tức không trở ngại. Người học không phải người ấy.

Tăng hỏi:

- Nếu bỗng gặp người như thế thì thế nào?

Sư nói:

- Không phải dự bị gãi để chờ ngứa.

Nói:

- Kẻ học này căn tư trì độn, trong cửa phương tiện xin sư liếc qua (chiếu cố).

Sư nói:

- Liếc qua (chiếu cố).

Tăng nói:

- Lãnh hội sâu xa ý chỉ của sư, há dám nói sao!

Sư nói:

- Quá nhiều vậy.

Sư có lúc thượng đường, có ông tăng bước ra lễ bái rồi lui vào phía sau đứng. Sư nói:

- Ta không như ông.

Tăng lên tiếng dạ. Sư nói:

- Chỗ không người hãy buông xuống.

Hỏi:

- Khi xưa trên hội Linh Sơn, Phật lấy một lời diễn thuyết. Hôm nay thỉnh sư một lời diễn thuyết.

Sư lặng thinh hồi lâu. Tăng nói:

- Nếu thế thì đại chúng ngừng ngay nghi võng rồi vậy.

Sư nói :

- Đừng bôi bẩn đại chúng mới được.

Hỏi:

- Chư Phật đều vì một nhân duyên lớn mà xuất hiện trong đời.
Xin hỏi Hòa thượng chứng tế thế nào?

Sư nói:

- Gió mát quá chùng.

Hỏi:

- Thế nào là chuyện tự kỷ của kẻ học này?

Sư nói:

- Chuyện ám toán nhiều năm có thể biết.

Hỏi:

- Thế nào là cảnh của Phụng Hoàng?

Sư nói:

- Đêm tuyết xem trăng sáng.

Hỏi:

- Thế nào là chỉ ý Tổ sư từ Tây lại?

Sư nói:

- Làm người sai xấu.

Tăng nói:

- Dạy người chỗ nào?

Sư nói:

- Đừng có ủy khuất ông mà!

**THIÊN SƯ MINH TUỆ viện VĨNH LONG PHƯỚC CHÂU
PHÁP TỰ ĐỒI THỨ BẢY của THANH NGUYỄN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của BẢO PHƯỚC TÙNG TRIỂN**

Sư thượng đường nói:

- Cho rằng trời đã sáng, vẫn có người đi đêm. Giống thì giống
nhưng phải mà không phải. Tạm biệt!

Hỏi :

- Người vô vi, vô sự, tại sau lại kìm tỏa khó,

Sư nói:

- Do đứt sợi tơ, quý trọng khó giữ.

Hỏi:

- Vì sao lại nói người vô vi, vô sự tiêu dao thật khoái lạc?

Sư nói:

- Vì náo loạn, nên đoạn tông.

Có ông tăng tham yết, sư nói:

- Chẳng cần đắc hứa nhiều ban số, nói mau, nói mau!

Tăng không lời đối đáp.

Sư có lúc thị chúng rằng:

- Mặt trời lên cao rồi, dụng xứ chẳng cần thiện xảo.

Hỏi:

- Thế nào là tiến đến được chỗ đạt được bản nguyên?

Sư nói:

- Cứ y theo mà thi hành.

**THIÊN SƯ THỦ THANH núi THANH TUYỀN HỒNG CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU
PHÁP TỰ của BẢO PHƯỚC TÙNG TRIỂN**

Sư họ Lâm, người huyện Mân Phước Châu, xuất gia ở núi Nham Bồi. Sau khi ngộ tâm ấn, nhận lời mời thỉnh trụ Thanh Tuyền, huyền lữ kéo đến đông đầy. Tăng hỏi:

- Thế nào là Phật?

Sư nói:

- Hỏi.

Tăng hỏi:

- Thế nào là Tổ?

Sư nói:

- Đáp.

Tăng hỏi:

- Hòa thượng thấy người xưa được cái gì mà trụ núi này?

Sư nói:

- Biết rõ là ông chẳng khăng nhận.

Tăng hỏi:

- Làm sao mà biết mỗ giáp đây không khăng nhận?

Sư nói:

- Xét tướng mạo, biện biệt được sắc thái.

Hỏi:

- Chỗ thân thiết, thỉnh sư một lời.

Sư nói:

- Đừng vượt qua chỗ đó.

Tăng hỏi:

- Người xưa nhìn vách là vì chuyện gì? (Tổ Đạt Ma 9 năm nhìn vách)

Sư nói:

- Khuất tất.

Hỏi:

- Chuyện gì khác thì không hỏi tới, chỉ hỏi thế nào là chuyện hướng thượng?

Sư nói:

- Chỉ cần ông ba lạy, chẳng cần ông ba lạy.

**THIỀN SƯ HÀNH SÙNG việN BẢO AN CHƯƠNG CHÂU
PHÁP TỰ ĐỒI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của BẢO PHƯỚC TÙNG TRIỂN**

Hỏi:

- Thế nào là đại ý của Phật pháp?

Sư nói:

- Xay lúa, giã gạo.

Nói:

- Một con đường Tào Khê, thanh sư cử dương.

Sư nói:

- Đừng có ủy khuất Tào Khê mà.

Nói:

- Nếu thế thì quần sanh có chỗ nhờ.

Sư nói:

- Ông cũng là con chuột ăn muối.

Hỏi:

- Chẳng can dự gì đến công tư, làm thế nào ngôn luận?

Sư nói:

- Uống trà đi!

Hỏi:

- Đan Hà nôi lửa đốt tượng Phật gỗ, ý như thế nào?

Sư nói:

- Trời lạnh đốt lửa sưởi ấm.

Hỏi:

- Thúy Vi nghinh La Hán, ý ấy thế nào?

Sư nói:

- Chẳng riêng nhà nào xuân.

HÒA THƯỢNG núi NHẠC LỘC ĐÀM CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU
PHÁP TỰ của BẢO PHƯỚC TÙNG TRIỂN

Sư thượng đường lặng thính hồi lâu, nói với đại chúng:

- Ngày xưa Tỳ Lô, hôm nay Nhạc Lộc. Tạm biệt!

Hỏi:

- Thế nào là một câu ngoài thanh sắc?

Sư nói:

- Vượn hú, chim kêu.

Hỏi:

- Sư cử xướng khúc nhạc nhà ai, Tông phong kế tự người nào?

Sư nói:

- Năm âm, sáu luật.

Hỏi:

- Một câu đứt lưỡi, thỉnh sư cử dương.

Sư nói:

- Mặt trời nóng, mặt trăng mát.

THIÊN SƯ ĐỨC HẢI - ĐỨC SƠN LÃNG CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU
PHÁP TỰ của BẢO PHƯỚC TÙNG TRIỂN

Tăng hỏi:

- Một hội Linh Sơn, ai là người được nghe?

Sư nói:

- Xà-lê được nghe.

Hỏi:

- Xin hỏi trên Linh Sơn nói cái gì?

Sư nói:

- Tức xà-lê lãnh hội rồi mà.

Hỏi:

- Thế nào là một câu che trời, trùm đất?

Sư nói:

- Ngàn giới rung rinh.

Hỏi:

- Tông thừa từ trước, lấy gì chứng nghiệm?

Sư nói:

- Từ xưa thôi hãy dẹp qua một bên, như nay đây thì làm sao chứng nghiệm?

Tăng nói:

- Đại chúng đều thấy chung hết.

Sư nói:

- Lời lẽ đọa rồi.

Hỏi:

- Thế nào là chỉ ý Tổ sư từ Tây lại?

Sư nói:

- Bữa ra.

HÒA THƯỢNG HẬU - CHIÊU KHÁNH TUYỀN CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của BẢO PHƯỚC TÙNG TRIỂN

Hỏi:

- Một câu sau chót, thỉnh sư thương lượng.

Sư nói:

- Người trong cõi trần tự nhiên già. Trăng trên trời thường sáng.

Hỏi:

- Thế nào là thói nhà của Hòa thượng?

Sư nói:

- Một bình cùng, một bát, đao xư mà sinh nhai.

Hỏi:

- Thế nào là đại ý của Phật pháp?

Sư nói:

- Gáp gáp, gáp gáp, sớm gà gáy, tối chuông kêu.

THIÊN SƯ GIẢN - LƯƠNG SƠN LÃNG CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của BẢO PHƯỚC TÙNG TRIỂN

Sư hỏi tăng mới đến:

- Từ đâu tới vậy?

Tăng đáp:

- Từ Dược Sơn lại.

Sư hỏi:

- Có đem dược thuốc (Dược) tới không?

Tăng đáp :

- Hòa thượng trụ sơn không lầm.

THIÊN SƯ TRỪNG - KIẾN SƠN huyện CAO AN HỒNG CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYỄN HÀNH TU
PHÁP TỰ của BẢO PHƯỚC TÙNG TRIỂN

Trong ngày khai đường, có tăng hỏi:

- Quan trưởng châu mục thỉnh mệnh Hòa thượng, cử dương
Tông giáo thì thế nào?

Sư hỏi:

- Có còn nghe không vậy?

Tăng nói:

- Nếu thế thì đại chúng có chỗ nhờ cậy.

Sư nói:

- Vẫn còn chưa nghe.

Hỏi:

- Thế nào là kiếm của đấng Pháp vương?

Sư nói:

- Khá tiếc đây.

Hỏi:

- Thế nào là kiếm của bậc nhân vương?

Sư nói:

- Giày bụi bám dưới gầm giường. Gió động khăn trên giá.

Hỏi:

- Một đời thời giáo tiếp dẫn thời nay. Xin hỏi Tổ Tông khai thị
người như thế nào?

Sư nói:

- Một đời thời giáo đã có người hỏi rồi mà.

Hỏi:

- Còn Hòa thượng chỉ dạy người thế nào?

Sư nói:

- Ngơ ngẩn trước sân cây giềng đỏ. Năm năm ra lá chẳng ra hoa.

Hỏi:

- Năm cũ đã qua, năm mới vừa đến. Còn có ai không nhận chịu năm không?

Sư nói:

- Trên thành đã thổi tù và báo năm mới. Trước cửa còn đốt đèn năm cũ.

Tăng hỏi:

- Thế nào là đèn năm cũ?

Sư nói:

- Ngày 30 tháng chạp.

**ĐẠI SƯ KHÊ ÂN PHÁP BẢO KHANG SƠN PHƯỚC CHÂU
PHÁP TỰ ĐỒI THỨ BẢY của THANH NGUYỄN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của BẢO PHƯỚC TÙNG TRIỂN**

Ban sơ trong ngày khai đường, có tăng hỏi:

- Từ sau Phật Uy Âm theo thứ tự truyền nối. Xin hỏi sư nay đây pháp tự của ai?

Sư nói:

- Núi Tượng Cốt giơ tay, khe Long Khê gặt đầu.

Hỏi:

- Viên minh trạm tịch nếu không nhờ sư chỉ cho, thì kẻ học này nhân đó mà chẳng rành.

Sư nói:

- Biện biệt được chưa vậy?

Tăng nói:

- Nếu thế thì thức tánh chẳng gốc rễ rồi vậy.

Sư nói:

- Gãi ngứa ngoài da giày.

ĐẠI SƯ TUỆ LUÂN chùa DIÊN THỌ ĐÀM CHÂU
PHÁP TỰ ĐỒI THỨ BẢY của THANH NGUYỄN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của BẢO PHƯỚC TÙNG TRIỂN

Tăng hỏi:

- Kiếm báu chưa ra khỏi vỏ thì thế nào?

Sư đáp:

- Không ở ngoài.

Hỏi:

- Sau khi rút ra khỏi vỏ thì thế nào?

Sư đáp:

- Thì không ở trong vỏ.

Hỏi:

- Thế nào là một sắc?

Sư nói:

- Xanh, vàng, đỏ, trắng.

Nói:

- Đúng là một màu.

Sư nói:

- Tưởng chẳng có ai, nào dè cũng có nửa kẻ, một người.

THIÊN SƯ SÂM viện TÂY MINH TUYỀN CHÂU
PHÁP TỰ ĐỒI THỨ BẢY của THANH NGUYỄN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của BẢO PHƯỚC TÙNG TRIỂN

Tăng hỏi:

- Thế nào là thói nhà của Hòa thượng?

Sư nói:

- Đũa tre, chén đá.

Tăng hỏi:

- Bỗng gặp khách quý đến thì làm sao tiếp đãi?

Sư nói:

- Rau dưa vàng, cơm gạo xanh.

Hỏi :

- Thế nào là chỉ ý Tổ sư từ Tây lại?

Sư nói:

- Hãy hỏi cây lộ trụ kia!

THIÊN SƯ KIM LUÂN hậu NAM NHẠC
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của KIM LUÂN KHẢ QUAN tiền NAM NHẠC

Tăng hỏi:

- Thế nào là câu thứ nhất của Kim Luân?

Sư nói:

- Gã si độn này.

Hỏi:

- Thế nào là một mũi tên của Kim Luân?

Sư nói:

- Đã bay qua rồi.

Hỏi:

- Một mũi tên lâm cơ, ai là người đương đầu?

Sư nói:

- Ngả rồi!

THIÊN SƯ THANH KHOÁT viện BẢO PHƯỚC
CHƯƠNG CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của THUY LONG ĐẠO PHÓ TUYỀN CHÂU

Sư người Vĩnh Thái Phước Châu, từ thuở nhỏ đã nổi tiếng thông tuệ, lễ Quốc sư Hưng Thánh Cổ Sơn xuống tóc và thọ giới cụ túc.

Ban sơ, sư tham yết am chủ Khế Như núi Đại Chương, về sau, sư tham yết Thụy Long. Một ngày nọ, Thụy Long hỏi rằng:

- Xà-lê Khoát đã gặp vị tôn túc nào rồi? Có ngộ chưa vậy?

Sư nói:

- Thanh Khoát con từng tham phỏng Đại Chương, có được chỗ tin.

Thế là Thụy Long trong buổi thượng đường, tập họp đại chúng nói:

- Xà-lê Thanh Khoát hãy bước ra thắp hương, đối với chúng nói chỗ ngộ. Lão tăng sẽ chứng minh cho ông.

Sư bèn đưa hương lên nói:

- Hương đã đưa lên, ngộ tức không ngộ.

Thụy Long hớn hở hứa khả.

Sau sư thượng đường nói:

- Sơn tăng ta hôm nay cùng mọi người tác thoại đầu. Kẻ đồng ý thì im lặng, kẻ nào không đồng ý thì nói.

Được chừng một lát, sư lại nói:

- Đồng ý cùng chẳng đồng ý, tại hôm nay thôi. Sơn tăng ta kết chút việc. Tạm biệt!

Hỏi:

- Nhà nghèo còn gặp giặc cướp thì thế nào?

Sư nói:

- Còn chưa vét sạch đó.

Hỏi:

- Vì sao mà không vét sạch?

Sư nói:

- Vì kẻ cướp là người thân với nhà.

Hỏi:

- Đã là người thân sao lại biến thành kẻ cướp của nhà?

Sư nói:

- Nếu người bên trong không nội ứng, thì người bên ngoài chẳng làm gì được.

Hỏi :

- Bỗng nhiên bắt được, công qui về chỗ nào?

Sư nói:

- Chuyện khen thưởng cũng chưa từng nghe.

Hỏi:

- Nếu thế thì lao nhọc mà chẳng công cán gì?

Sư nói:

- Công tức chẳng không, nhưng thành mà không xử.

Hỏi:

- Đã nói là thành công, vì sao lại không xử?

Sư nói:

- Há chẳng nghe nói: ‘Thái bình là do tướng quân đặt đê, nhưng không khiến tướng quân thấy thái bình.

Hỏi:

- Thế nào là chỉ ý Tổ sư từ Tây lại?

Sư nói:

- Người Hồ khóc, người Hán buồn.

Sư sắp thuận thế, rời bỏ chúng định vào núi chờ nhập diệt. Qua cầu đá Trữ Khê bèn để lại bài kệ:

Nguyên văn:

世人休說路行難
烏道羊腸咫尺間
珍重手谿谿畔水
汝歸滄海我歸山

Phiên âm:

Thế nhân hưu thuyết lộ hành nan
Điểu đạo dương trường chỉ xích gian
Trân trọng Trữ Khê, Khê bạn thủy
Nhữ qui thương hải ngã qui sơn

Tạm dịch:

Người đời chớ hảo lộ hành nan

*Gang tác chim dê chỉ lối mòn
Khe nước Trữ Khê, xin tạm biệt
Người ra biển thăm ta vào non.*

Để lại kệ xong, sư vào Quý Khê dựng am, chẳng bao lâu nói với môn nhân rằng:

- Sau khi ta qua đời, hãy đem thân xác thí cho côn trùng cùng sâu kiến, chớ có làm mộ tháp.

Nói xong, lên vào núi Hồ Đầu, ngồi trên bàn thạch, lặng thinh mà qua đời.

Đệ tử là Giới Nhân vào núi tìm kiếm, tuân theo lời trăng trối, để y vậy 7 ngày mà không có côn trùng hay sâu kiến gì gặm nhấm, đục khoét thân thể, bèn hỏa thiêu, đem tro rải trong rừng bụi. Nay tại ảnh đường chùa Khai Nguyên viện Tịnh Độ Tuyên Châu di ảnh hầy còn.

HÒA THƯỢNG BẠCH VÂN TƯỜNG THẬT TÁNH ĐẠI SƯ THIỆU CHÂU

**PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU
PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN**

Ban sơ, sư trụ viện Từ Quang. Quảng chúa Lưu thị triệu vào phủ thuyết pháp. Lúc bấy giờ, có ông tăng hỏi:

- Hoa giác vừa đầy đặn, chính gặp lúc sáng tỏ. Chẳng muội Tông phong, xin sư phương tiện.

Sư nói:

- Vua ta có lệnh.

Hỏi:

- Chỉ ý của Thiền Tông và giáo nghĩa của Giáo Tông giống và khác thế nào?

Tăng nói:

- Nếu thế thì giống vậy.

Sư nói:

- Chẳng hại chi lãnh thoại.

Hỏi:

- Chư Phật xuất thế phổ biến đại thiên thế giới. Một hội của Bạch Vân thì thế nào?

Sư nói:

- Đã dối gạt bao người rồi vậy?

Tăng nói:

- Nếu thế thì tứ chúng nương tựa vào đâu?

Sư nói:

- Chẳng dính dáng chi.

Tăng nói:

- Tâm ấy là Phật, là lời chỉ dạy. Chẳng dính dáng gì với lời nêu trên, làm sao chỉ giáo?

Sư nói:

- Đông Tây thôi hãy để qua bên, còn Nam Bắc thì thế nào?

Hỏi:

- Thế nào là thói nhà của Hòa thượng?

Sư nói:

- Cầu đá bên kia bờ có, bên bờ này không. Lãnh hội không vậy?

Tăng nói:

- Không lãnh hội.

Sư nói:

- Hãy làm tiếng ngâm của Đinh công.

Hỏi:

- Y đến Lục Tổ sao không còn truyền nữa?

Sư nói:

- Biển lặng, sông im.

Hỏi:

- Thế nào là một con đường sư tiếp dẫn người?

Sư nói:

- Đến triều đình hãy hiến cho vua Sở xem.

Hỏi:

- Tông thừa từ trước cử dương thế nào?

Sư nói:

- Hôm nay chưa uống trà!

Sư thượng đường nói với đại chúng :

- Các ông có lãnh hội không vậy? Hãy do nơi đầu đường xó chợ, lò mổ heo, đũa buôn gian bán lận, địa ngục vạt dầu sôi mà hội thủ. Nếu mà lãnh hội như thế thì kham làm thầy, làm Tổ. Còn nếu hướng về dưới cửa của nạp tăng thì đất trời xa cách, chỉ có một số người hướng về trên giường dài mà làm người tốt thôi. Các ông hãy nói coi, hai mẫu người đó ai là kẻ có sở trường? Không có chuyện gì khác, xin tạm biệt!

Sư hỏi tăng:

- Từ đâu tới vậy?

Tăng đáp:

- Từ Vân Môn lại.

Sư hỏi:

- Trong đó có trâu nhiều ít?

Tăng đáp:

- Chỉ một hai con thôi.

Sư nói:

- Đúng là trâu tốt đấy.

Sư hỏi tăng:

- Không hoại giả danh mà nói thật tướng thì làm sao?

Tăng nói:

- Đó là chiếc ghế.

Sư lấy tay chộp một cái nói:

- Hãy đem bị đưng giày lại!

Tăng không lời đối đáp.

Hòa thượng Vân Môn nghe được nói:

- Phải là y mới được.

Sư sắp thị diệt nói với chúng rằng:

- Mỗ giáp đây tuy đề khởi Tổ ấn, nhưng chưa trọn trong ấy. Các nhân giả nói xem chuyện trong đó là thế nào? Há phải chẳng là chẳng có ngần mé, trong ngoài. Nếu mà lãnh hội như thế thì đại địa trái cát. Đó là nơi khác gặp lại nhau.

Nói xong qua đời.

**ĐẠI SƯ DUYÊN MẬT DUYÊN MINH,
ĐỨC SƠN ĐỜI THỨ CHÍN LÃNG CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU
PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN**

Sư thượng đường thị chúng rằng:

- Chuyện trước tăng đường, người đương thời đều biết. Chuyện sau điện Phật thì làm sao rành đây?

Sư lại nói:

- Đức Sơn có 3 câu nói: ‘Một câu trùm che trời đất, một câu theo sóng nhỏ, đuổi sóng to, một câu chặt đứt chúng lưu!’.

Lúc đó, có ông tăng hỏi:

- Thế nào là câu thấu suốt Pháp thân?

Sư nói:

- Cây gậy ba thước (ba thước Tàu: 1,3m) khuấy động sông Hoàng Hà.

Hỏi:

- Trăm hoa chưa nở thì thế nào?

Sư nói:

- Nước sông Hoàng Hà cuộn cuộn chảy

Hỏi:

- Sau khi nở thì thế nào?

Sư nói:

- Đầu cán phước chỉ tới trời.

Tăng hỏi:

- Chẳng phạm đến cơ phong ngữ cú thì thế nào?

Sư nói:

- Thiên Thai, Nam Nhạc. (Tức núi Thiên Thai ở Chiết Giang và núi Hành Sơn ở Hồ Bắc)

Lại hỏi:

- Đi như thế thì thế nào?

Sư nói:

- Giang Nam, Hồ Nam.

Hỏi:

- Phật chưa xuất thế thì thế nào?

Sư nói:

- Trong sông đều là thuyền cây.

Hỏi:

- Sau khi xuất thế thì thế nào?

Sư nói:

- Chiếc này đè đầu chiếc kia mà trôi lên.

Hỏi:

- Chuyện mình chưa rành rõ, làm sao biện biệt được?

Sư nói:

- Trên đỉnh núi Tu-di.

Hỏi:

- Thẳng như thế mà đi thì thế nào?

Sư nói:

- Dưới chân nước nông sâu.

Hỏi:

- Lúc Đạt Ma chưa đến thì thế nào?

Sư nói:

- Ngàn năm tòng ngã.

Hỏi:

- Sau khi đến thì thế nào?

Sư nói:

- Thần Kim Cang gắng sức đưa quyền lên.

Hỏi:

- Sư chưa xuất thế thì thế nào?

Sư nói:

- Điện Phật chính nam khai.

Hỏi:

- Sư sau khi xuất thế thì thế nào?

Sư nói:

- Mây trắng bốc lên trên núi.

Hỏi:

- Xuất thế cùng không xuất thế, có phân biệt không?

Sư nói:

- Tát-bà-ha chốn thanh tĩnh.

Hỏi:

- Thế nào là thói nhà của Hòa thượng?

Sư nói:

- Núi Nam đùn mây, núi Bắc tuôn mưa.

Hỏi:

- Thế nào là cơ phong ứng dụng?

Sư nạt. Tăng nói:

- Chỉ cái đó hay có cái gì khác?

Sư bèn đánh.

Tăng hỏi:

- Đại dụng trước mắt không còn quy tắc thì thế nào?

Sư nói:

- Đất đen làm vỡ cái hũ.

Tăng lui bước, sư liền đánh. Hỏi:

- Phật chưa xuất thế thì thế nào?

Sư nói:

- Khi hồ tôn buộc cây lộ trụ.

Hỏi:

- Sau khi xuất thế thì thế nào?

Sư nói:

- Khi hồ tôn vô bao vải.

Hỏi:

- Văn Thù và Duy Ma cùng nhau nói chuyện gì?

Sư nói:

- Kể luôn cả ông nữa là ba người, không dây mà tự trời buộc.

Hỏi:

- Thế nào là Phật?

Sư nói:

- Trước mặt toàn là lùm bụi.

Tăng nói:

- Kẻ học này không lãnh hội.

Sư nói:

- Lao nhọc mà chẳng công cán gì.

Hỏi:

- Trọn đại địa nêu một câu hỏi mà không được thì thế nào?

Sư nói:

- Thoại đọa rồi.

Tăng nói:

- Đại chúng đều thấy.

Sư liền đánh.

Phân phục lục:

Sư thượng đường nói:

- Nên tham cứu câu sống, chứ đừng nghiên cứu câu chết. Tại câu sống mà tham cứu thì vĩnh viễn chẳng trệ ngại. Nào là: ‘Một hạt bụi là một quốc độ Phật, một chiếc lá là một đức Thích Ca’ đều là câu chết. Chớp mắt nhướng mày, đưa ngón tay, giơ lên cây xơ quắt, đều là câu chết. Sơn hà đại địa, chẳng chút lẫn lộn, cũng là câu chết.

Lúc đó, có ông tăng hỏi:

- Thế nào là câu sống?

Sư đáp:

- Người Ba Tư ngược mặt nhìn.

Tăng nói:

- Thế nào thì không sai trái?

Sư liền đánh.

(Theo Ngũ Đăng Hội Nguyên quyển 5)

HÒA THƯỢNG NAM ĐÀI ĐẠO TUÂN
(ĐẠI SƯ PHÁP VÂN) THỦY TÂY ĐÀM CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU
PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN

Sư thượng đường nói với đại chúng:

- Tông thừa từ trước nên đề cương thế nào? Nên ngôn luận thế nào? Hai chữ Phật pháp nên làm sao? Chân như giải thoát nên thế nào? Tuy là như vậy, nhỏ đến nỗi không thông gió, lớn thông xe ngựa. Nếu ước lý hóa trong Tông môn, một lời vừa ra khỏi miệng, là chân động đất trời. Khấp sơn hà đại địa biển lặng, sông trong. Ba đời chư Phật thuyết pháp hiện tiền. Nếu mà rõ ràng thì Phật xưa trước điện, cùng đấng bờ bên kia. Không chuyện gì khác, tạm biệt!

Tăng hỏi :

- Thế nào là chỉ ý Tổ sư từ Tây lại?

Sư nói:

- Xuống triền núi không chạy.

Hỏi:

- Ngưu Đầu Pháp Dung khi khi chưa gặp Tứ Tổ Đạo Tín thì thế nào?

Sư nói:

- Mặc y phục, ăn cơm cháo.

Hỏi:

- Sau khi gặp thì thế nào?

Sư nói:

- Treo bình bát trên vách.

Hỏi:

- Thế nào là chân như bao hàm tất cả?

Sư nói:

- Rõ ràng.

Hỏi:

- Tại sao có kẻ lanh lợi, người ngu độn?

Sư nói:

- Tây thiên (1) đánh trống, trên lầu động chuông.

Chú (1): Bản đời Tống, Nguyên chép 'Tứ thiên'.

Hỏi:

- Thế nào là cảnh của Nam Đài?

Sư nói:

- Thần Kim Cang tay chỉ trời.

Hỏi:

- Thế nào là sắc không?

Sư nói:

- Đạo sĩ mặc đồ toàn màu hồng.

Hỏi:

- Trong 12 thời thìn, thời nào cũng không rời thì thế nào?

Sư nói:

- Xét kỹ (Đề).

HÒA THƯỢNG CẢNH KHÂM (ĐẠI SƯ TUỆ CHÂN)

núi SONG PHONG THIỀU CHÂU

PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU

PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN

Sư người Ích Châu, thọ nghiệp tại chùa Hắc Thủy núi Động Khê Nga Mi. Sư mộ đạo đi tham yết khắp nơi rồi tham dự pháp tịch của Vân Môn, mật thừa dụ chỉ, bèn khai sơn, dựng viện, sau dần trở thành tông lâm.

Ngày đầu tiên sư khai đường, đích thân Hòa thượng Vân Môn đến chứng minh. Tăng hỏi:

- Thế nào là đại ý Phật pháp?

Sư nói:

- Mặt trời lên mới biết thiên hạ sáng. Không dầu lấy gì đốt đèn trước tượng Phật.

Hỏi:

- Thế nào là cảnh của Song Phong?

Sư nói:

- Đêm nghe nước chảy qua bụi trúc sau am. Ngày xem mây nổi quanh ngọn núi trước mắt.

Hỏi:

- Thế nào là kiếm của đấng Pháp vương?

Sư nói:

- Đó là cây đao cùn khoe sáng láng mà chẳng bằng cây kiếm Long Tuyền của thế gian.

Chú: Long Tuyền là một thanh kiếm báu cực kỳ quý ngày xưa.

Tăng hỏi:

- Vấn đề sử dụng như thế nào?

Sư đáp:

- Núp trong vỏ còn chưa cho là đúng, huống hồ lộ mũi nhọn ra càng thêm ê chề chèm nhem.

Hỏi:

- Tân Đầu Lô ứng cúng bốn thiên hạ mà có trùm khắp hết không vậy?

Sư nói:

- Như trắng vào nước.

Hỏi:

- Thế nào là dùng mà không tạt nhọn?

Sư nói:

- Trắng sáng trước tăng đường giữ giọt ngọc. Thủy tinh trong điện tuôn trên châu.

Chú: Tân Đầu Lô là một trong 16 La Hán đệ tử của Phật, luôn trụ thế, hiện tướng đầu bạc, mi dài.

Có vị hành giả hỏi:

- Nếu như gặp giặc cướp mà giết nó thì sai trái với Phật giáo, mà không giết nó thì sai trái với phép vua, không biết ý kiến lão sư như thế nào?

Sư đáp:

- Pháp luật nghiêm mật chẳng dung một cây kim lọt qua, nhưng tình riêng có thể thông xe ngựa (1).

Chú (1): 'Quan bất dung châm, tu thông xa mã', ý nói pháp luật tuy nghiêm minh nhưng cũng có thể châm trước.

Năm thứ hai niên hiệu Thái Bình Hưng Quốc đời Bắc Tống (977), vào tháng 3 sư dặn dò đệ tử rằng:

- Ta không bao lâu sẽ qua đời, các vị hãy xây phần mộ trên đỉnh ngọn Song Phong này.

Tới ngày 23 tháng 5 công việc xong xuôi, sư nói:

- Ngày mai giờ Tý là đi đây.

Đến ngày mai thỉnh Hòa thượng Sảng của Vân Môn, Trưởng lão Thuấn Phong của Ôn Môn... cả thầy bảy người, cùng nhau trò chuyện tới khuya. Thị giả báo là đã tới canh ba, sư bảo đốt nhang rồi chấp tay ra đi.

Phần phụ lục:

Hỏi:

- Thế nào là câu cú mà Hòa thượng tiếp dẫn học môn?

Sư đáp:

- Thừa gió thổi thêm lửa.

(Theo **Ngũ Đẳng Hội Nguyên** quyển 15)

Sư thượng đường nói:

- Bước tới một bước mê ở lý, bước lui một bước mà ngộ ở sự.

Dẫu cho các vị im im trơ ra đó thì cũng đồng với vật vô tình.

Tăng hỏi:

- Vậy phải làm thế nào mới không đồng với vật vô tình?

Sư đáp:

- Phải hành động làm này nọ.

Lại hỏi:

- Phải làm thế nào để khỏi mê ở lý mà ngộ ở sự?

Sư đáp:

- Tiến tới một bước, lùi lại một bước.

Sư lại hỏi:

- Cho dù có người lãnh hội như thế, lão tăng ta vẫn không đồng ý với y.

Tăng nói:

- Thỉnh lão sư chỉ thị ngay.

Sư liền đánh đuôi khỏi pháp đường.

(Theo **Ngũ Đăng Hội Nguyên** quyển 15)

HÒA THUỘNG TƯ PHƯỚC THIÊU CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU
PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN

Tăng nói:

- Chẳng hỏi sư Tông thừa, thỉnh sư tâm ấn.

Sư nói:

- Không đáp lời lẽ đó.

Tăng hỏi:

- Vì sao lại không đáp?

Sư nói:

- Không xứng với lời trước.

Hỏi:

- Giáp mặt mà không thể gặp, thế nào nhìn chỗ nguy hiểm? Xin sư cho nửa kệ, miễn cho người đời sau nghi ngờ.

Sư nói:

- Một câu trước cơ phong siêu cả Điều Ngự, nghĩ định hỏi thế nào thì trải bao kiếp cũng trái nghịch.

Nói:

- Nếu thế thì người ở Đông sơn, Tây lĩnh gì đều biết cả. Xin hỏi trước sân Tư Phước là trăng gió nhà nào vậy?

Sư nói:

- Lĩnh thủ lời hồi nầy.

THIÊN SƯ NGUYÊN - HOÀNG VÂN TÂN HỘI QUẢNG CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU
PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN

Trong ngày khai đường, sư lấy tay vịn ghế dây nói:

- Các vị có biết tòa Tu-di to lớn không vậy? Nếu không biết thì
hãy xem lão tăng ta.

Nói xong liền lên tòa.

Hỏi :

Thế nào là quốc cảnh của Đại Hán ?

Sư nói :

- Ca dao đầy đường.

Hỏi:

- Trong Giáo có nói: ‘Rồng mặc một tấm áo, chim cánh vàng
không nuốt’. Hòa thượng tam sự đều mặc thì thế nào?

Sư nói:

- Có miễn được không vậy?

Sư thượng đường, nêu lời người xưa nói:

- Xúc mục chưa từng không, lâm cơ phong sao chẳng nói?

Lại nói:

- Xúc mục chưa từng không, lâm cơ phong nói cái gì?

THIÊN SƯ LUÂN - NGHĨA NINH LONG CẢNH QUẢNG
CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU
PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN

A- Tiểu sử lược giản:

Thiền sư Luân, ước tại thế vào thế kỷ thứ 10, đặc pháp với Thiền sư Vân Môn Văn Yên, trụ Long Cảnh Nghĩa Ninh Quảng Châu (Nay là huyện Tân Hội, tỉnh Quảng Đông).

B- Trích ngữ lục:

Ngay lần khai đường đầu tiên, sư đưa cây xơ quất lên hỏi:

- Lãnh hội không? như lãnh hội là trên đầu mọc thêm đầu (1), còn như không lãnh hội là chặt đầu mà cầu sống.

Hỏi:

- Thế nào là quốc cảnh của Đại Hán?

Sư nói:

- Chạy loạn xạ mà làm gì?

Hỏi:

- Vừa hay mưa rơi, trời trong tạnh.

Sư liền đánh.

Tăng hỏi:

- Nước của Long Cảnh thế nào?

Sư đáp:

- Tanh tươi hôi thúi.

Lại hỏi:

- Người uống vào thì thế nào?

Sư nói:

- Thất thông, bát đạt. (Thông hiểu, liễu ngộ)

Hỏi:

- Thế nào là thói nhà của Long Cảnh?

Sư đáp:

- Sói lang hồ báo.

Tăng hỏi:

- Thế nào là Phật?

Sư đáp:

- Càn cày ruộng.

Tăng nói:

- Kẻ học này không lãnh hội.

Sư nói:

- Sớm thu hoạch lúa.

Sư hỏi tăng:

- Từ đâu lại?

Tăng đáp:

- Từ Hoàng Vân lại.

Sư hỏi:

- Thế nào là Hoàng Vân hoang tàn si mị vì người một câu?

Tăng không đáp được. Sư thượng đường hỏi đại chúng:

- Thế nào là một câu thủ tánh trên giường Thiên dài? Nói ra coi!

Đại chúng không đối đáp được.

HÒA THƯỢNG SÁNG núi VÂN MÔN THIỀU CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU
PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN

Tăng hỏi:

- Thế nào là Phật?

Sư nói:

- Thánh thể muôn năm.

Hỏi:

- Thế nào là một câu thấu Pháp thân?

Sư nói:

- Trên đài ngân hương sanh củ cải.

HÒA THƯỢNG VĂN BẠCH VÂN THIỀU CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU

PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN

Sư thượng đường lặng thính hồi lâu, tăng bước ra nói:

- Một con đường Bạch Vân đều do hôm nay.

Sư nói:

- Chẳng phải! Chẳng phải!

Tăng hỏi:

- Hòa thượng thế nào?

Sư nói:

- Một con đường Bạch Vân, cỏ dày cả trượng.

Hỏi:

- Kẻ học này suy nghĩ định hỏi một câu, chẳng biết sư có đáp không vậy?

Sư nói:

- Treo trên ngọn cây bồ kết, gió đưa gấp khúc chẳng thành.

Hỏi:

- Thọ cúng dường của thí chủ làm sao báo đáp?

Sư nói:

- Thì làm bò, làm ngựa mà trả.

THIÊN SƯ PHI VÂN TRÍ TỊCH THIỀU CHÂU PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN

Tăng hỏi:

- Thế nào là cảnh của Phi Vân?

Sư nói:

- Ban ngày chẳng có người nhàn rỗi.

Hỏi:

- Chữ ‘Dĩ’ (以) không thành, chữ ‘Bát’ (八) không phải, là chữ gì?

Sư nói kệ đáp rằng:

Nguyên văn:

以字不是八不成
森羅萬象此中明
直饒巧說千般妙
不是漚和不是經

Phiên âm:

Dĩ tự bất thị bát bất thành
Sum la vạn tượng thử trung minh
Trực nhiều xảo thuyết thiên ban diệu
Bất thị âu hòa bất thị kinh

Tạm dịch:

*Chữ Dĩ không phải, Bát chẳng thành
Sum la vạn tượng trong đó minh
Dù cho khéo nói ngàn ban giỏi
Chẳng phải Âu cũng chẳng phải Kinh.*

HÒA THƯỢNG CHƯƠNG TỊNH PHÁP
(ĐẠI SƯ THIỀN TƯỚNG) THIÊU CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY CỦA THANH NGUYÊN HÀNH TU
PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN

Quảng chúa Lưu thị hỏi:

- Thế nào là Thiền sư?

Sư liền lặng thinh hồi lâu. Quảng chúa chẳng biết thế nào, nhân ban hiệu như thế.

Tăng hỏi:

- Mặt trời, mặt trăng cùng sáng thì thế nào?

Sư nói:

- Mặt trời, mặt trăng tuy sáng nhưng không thể chiếu dưới bụng cái lu úp.

Tăng hỏi:

- Đã là Kim Sơn (Núi Vàng) sao lại đục toàn đá?

Sư nói:

- Núi vàng đục đá.

Hỏi:

- Thế nào là đạo?

Sư nói:

- Đi đi! Đi xa hơn mười vạn đi!

THIÊN SƯ MÃN núi ÔN MÔN THIÊU CHÂU
PHÁP TỰ ĐỒI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN

Tăng hỏi:

- Thế nào là Phật?

Sư nói:

- Là người mà trên ngực có đề chữ Vạn.

Hỏi:

- Thế nào là Tổ?

Sư đáp:

- Không du Tây độ.

Gợi ý: Tổ Đạt Ma chỉ du Đông độ.

Có người nhìn thấy bức họa trên tường hỏi:

- Đã là cây tùng trên cao ngàn thước, sao lại ở dưới mái nhà?

Sư nói:

- Hộet cải dung nạp núi Tu-di thì đã sao?

Hỏi:

- Cách vách tường rào thấy sừng liền biết là bò thì thế nào?

Sư liền đánh.

Sư cùng một vị lão túc ngồi tại quốc môn. Lão túc hỏi:

- Ca-sa tía và sư hiệu đều có đủ cả, vậy còn cần thứ gì nữa?

Sư nói:

- Cần địa vị Quốc sư.

Lão tíc nói:

- Phật còn không thêm làm, huống hồ là Quốc sư ?

Sư bèn cười rằng:

- Trưởng lão!

Tăng hỏi:

- Thế nào là thói nhà của Hòa thượng?

Sư nói:

- Ông có từng đọc sách chưa vậy?

Tăng hỏi:

- Thái tử mới sanh, tại sao không biết cha mẹ?

Sư nói:

- Đương nhiên rất tôn quý.

**ĐẠI SƯ TÂN KHAI HẠO GIÁM BA LĂNG NHẠC CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYỄN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN**

Ban sơ, sư ở tại pháp tịch của Vân Môn. Vân Môn nêu câu
Tuyệt Phong nói:

- Mở cửa ra cho Đạt Ma tới.

Rồi hỏi sư:

- Ý Tuyệt Phong như thế nào?

Sư nói:

- Dựng ngay lỗ mũi của Hòa thượng.

Vân Môn nói:

- Vua Tu-la nổi giận, tát núi Tu-di một cái rồi nhảy lên tuốt trên
Phạm thiên cáo báo với Đế-thích. Ông tại sao lại chạy vào nước Nhật
bồn mà giấu thân?

Sư nói:

- Đừng có tâm hạnh như thế thì tốt hơn.

Vân Môn nói:

- Ông nói dựng lên để mà chi?

Sau khi sư trụ trì, có ông tăng hỏi:

- Chỉ ý Thiên tông và giáo nghĩa Giáo tông giống hay là khác?

Sư đáp:

- Gà lạnh lên cây, vịt lạnh xuống nước.

Tăng nói:

- Ba thừa giáo nghĩa, mười hai bộ kinh, đều không có gì nghi hoặc, nhưng thế nào là Thiên tông?

Sư đáp:

- Đó chẳng phải là chuyện bốn phần thượng của Thiên tăng.

Lại hỏi:

- Thế bốn phần thượng của Thiên tăng là thế nào?

Sư đáp:

- Ham dòm sóng trắng, mất cây dầm trong tay.

Sư đem cây xơ quất cho một ông tăng. Tăng nói:

- Bỏn lai thanh tịnh, dùng cây xơ quất để làm gì?

Sư đáp:

- Tuy biết là thanh tịnh, nhưng luôn luôn không được quên.

Lương Sơn Duyên Quán nghĩ đáp thay:

- Ngay cả thanh tịnh cũng cần quét phỉ!

Phần phụ lục:

Sư hỏi ông tăng mới đến:

- Đến vì du ngoạn núi non, hay đến vì Phật pháp?

Tăng đáp:

- Thế giới thanh bình, nói chi đến Phật pháp.

Sư nói:

- Đúng là một vị Thiên khách vô sự.

Tăng nói:

- Đã là đa sự rồi đây.

(Theo Ngũ Đăng Hội Nguyên quyển 5)

ĐẠI SƯ TUỆ TỬ MINH THỨC viện **ĐỊA TẠNG LIÊN CHÂU**
PHÁP TỰ ĐỒI THỨ BẢY của **THANH NGUYÊN HÀNH TỰ**
PHÁP TỰ của **VÂN MÔN VĂN YÊN**

Tăng hỏi:

- Đã là viện Địa Tạng sao lại đắp tượng Phật Chúc Thánh Quang?

Sư nói:

- Lỗi chỗ nào đâu?

Hỏi:

- Thế nào là cảnh của Địa Tạng?

Sư nói:

- Chẳng ai mà không tới đó.

THIỆN SƯ ĐẠI DUNG ĐÀM ANH CHÂU
PHÁP TỰ ĐỒI THỨ BẢY của **THANH NGUYÊN HÀNH TỰ**
PHÁP TỰ của **VÂN MÔN VĂN YÊN**

Tăng hỏi:

- Trời ban áo lục thù mặc khoát, lấy gì báo đáp ơn vua ta?

Chú: Một thù bằng 1 gram bây giờ.

Sư nói:

- Đến mặc áo tam sự, về mặc y lục thù.

Chú: Tam sự là thân, khẩu, ý tam tịnh hoặc chỉ Bồ thí, trì giới nhẫn nhục.

Hỏi:

- Thế nào là nước của Đại Dung?

Sư nói:

- Trả lại cho ta một giọt.

Hỏi:

- Về sau này Di Lặc hạ sanh thì thế nào?

Sư nói:

- Cỏ mùa xuân ở cung Từ thị (Di Lặc).

Hỏi:

- Thế nào là chân không?

Sư nói:

- Nâng lên mặt trời lớn.

Hỏi:

- Thế nào là diệu dụng?

Sư liền nắm quyền, tăng hỏi:

- Chân không và diệu dụng khác nhau bao xa?

Sư lấy tay chộp một cái. Hỏi:

- Con rắn dài nằm trong mặt trăng thôi không hỏi tới, một ngựa một thương thì thế nào?

Sư nói:

- Dưới cầu Ma Giang có lãnh hội không?

Nói:

- Không lãnh hội.

Sư nói:

- Trước chùa Thánh Trù.

Hỏi:

- Đã là Đại Dung (nghĩa đen là rộng lượng dung chứa) sao lại đuổi tăng?

Sư nói:

- Biển cả không chứa bụi, khe nhỏ nhiều tạp nhạp dơ bẩn.

Hỏi:

- Thế nào là một con đường Phật xưa?

Sư chỉ đất, Tăng hỏi:

- Chẳng hỏi cái đó.

Sư nói:

- Đi đi!

Sư cùng một lão tíc hện nhau đến một chỗ kia, nhưng sau đó do có việc nên không đến được. Lão tíc trách:

- Phật không hai lời.

Sư chống chế vui:

- Pháp chẳng một hướng.

THIÊN SƯ SÙNG LA SƠN QUẢNG CHÂU
PHÁP TỰ ĐỒI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU
PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN

Tăng hỏi:

- Thế nào là cảnh của nước Đại Hán?

Sư nói:

- Lúc chó ngọc sủa trời chưa sáng. Gà vàng vừa gáy là đầu canh năm.

Hỏi:

- Thiên sư Đan Hà hỏi cư sĩ có nhà không, người con gái (Linh Chiêu) không cầm giỏ (phóng lam) thì thế nào?

Sư nói:

- Cũng cần đến nơi đó một chuyến.

Hỏi:

- Thế nào là cảnh của La Sơn?

Sư nói:

- Thác nước (fall) ngàn tầm.

HÒA THƯỢNG VÂN MÔN BẢO THIÊU CHÂU
PHÁP TỰ ĐỒI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU
PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN

Sư thượng đường khai thị chúng rằng:

- Chí đạo không khó, chỉ hiểm chọn lựa (chữ lấy ở bài ‘Chí đạo vô nan’ của tam Tổ Tăng Xán). Có chọn lựa không vậy? Tạm biệt!

**HÒA THƯỢNG LÂM KHÊ CÁNH THOÁT DĨNH CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYỄN HÀNH TU
PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN**

Tăng hỏi:

- Thế nào là câu thâu Pháp thân?

Sư nói:

- Người hiểu biết (mắt sáng) cười ông.

Hỏi:

- Thế nào là Pháp thân?

Sư nói:

- Khách bốn biển, năm hồ.

Hỏi:

- Thế nào là bốn lai nhân?

Sư nói:

- Gió thổi mặt đầy bụi.

Hỏi:

- Ngưu Đầu Pháp Dung khi chưa gặp Tứ Tổ Đạo Tín thì thế nào?

Sư nói:

- Giàu có nhiều khách khứa.

Hỏi:

- Sau khi gặp thì thế nào?

Sư nói:

- Nghèo hèn chẳng ai tới lui.

Hỏi:

- Thế nào là Phật?

Sư nói:

- Ở ngã tư đường.

Hỏi:

- Thế nào là pháp?

Sư nói:

- Xóm nhỏ năm ba nhà.

Hỏi:

- Phật với pháp là một hay là hai?

Sư nói:

- Cây lộ trụ qua Tam Giang, vẫn nhớ mối hận dài.

Hỏi:

- Thế nào là ngôi tháp không lằn hồ?

Sư nói:

- Thành Phục Châu.

Hỏi:

- Thế nào là người trong tháp?

Sư nói:

- Chùa Long Hưng.

THIÊN SƯ HUÊ NGHIÊM TUỆ QUẢNG CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN

Tăng hỏi:

- Thừa mong người xưa có nói: ‘Vọng tâm không có chỗ tức Bồ-đề’. Chính lúc đang mê vọng thì có Bồ-đề không?

Sư nói:

- Lai âm đã chiếu.

Tăng nói:

- Không lãnh hội.

Sư nói:

- Vọng tâm không có chỗ tức Bồ-đề.

HÒA THƯỢNG THUẬN PHONG THIỀU CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYỄN HÀNH TU
PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN

Sư hỏi Hòa thượng Văn Yên:

- Mặt trăng báu vì sao ở tại đó mà phân ánh sáng?

Vân Môn đáp:

- Ngàn sáng cùng chiếu.

Sư nói:

- Tạ ơn Hòa thượng chỉ thị.

Vân Môn hỏi:

- Thấy cái gì mà cảm ơn?

Quan tăng chính vào phượng trượng của sư nói:

- Phượng trượng sao mà tối thui tối đen vậy?

Sư nói:

- Đây là hang chuột mà.

Tăng chính nói:

- Phải thả mèo vô mới được!

Sư nói:

- Thử thả vô xem nào!

Quan tăng chính không lời đối đáp.

Sư cùng một vị lão túc đang sang sông. Sư lấy tiền đưa cho người chèo đò, lão túc nói:

- Trong túi hình như có miếng đồng xanh.

Sư nói:

- Trưởng lão đừng cười.

ĐẠI SƯ KHOAN MINH GIÁO núi SONG TUYỀN TÙY CHÂU

PHÁP TỰ ĐỒI THỨ BẢY của THANH NGUYỄN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN

Sư thượng đường đưa cây xơ quất lên nói:

- Cái này tiếp dẫn người căn cơ trung hạ!

Lúc đó, có ông tăng hỏi:

- Nếu gặp bậc thượng thượng đến thì làm sao?

Sư nói:

- Gióng trống vì ba quân.

Tăng hỏi:

- Hướng thượng Tông thừa làm sao cử xướng?

Sư nói khiêm:

- Chẳng dám.

Tăng nói:

- Nếu thế thì cả hàm sanh đều kỳ vọng.

Sư nói:

- Dưới chân nước sâu cạn vậy?

Tăng hỏi:

- Phàm có lời lẽ câu cú đều rơi vào có không. Không rơi vào không thì thế nào?

Sư nói:

- Đông phí ư đại. (Xin chỉ giáo!).

Tăng nói:

- Đó vẫn còn rơi vào có không.

Sư nói:

- Đi quá phía Tây Tuyết sơn.

Tăng hỏi Động Sơn:

- Thế nào là đạo?

Động Sơn nói:

- Ba cân gai (Ba cân mè).

Sư nghe thế liền nói:

- Hướng Nam có trúc, hướng Bắc có cây.

Sau sư trụ Trí Môn, tăng hỏi:

- Không thể dùng trí để biết, không thể dùng thức để hiểu thì thế nào?

Sư nói:

- Không nhập bầy với lũ chồn rừng.

Hỏi:

- Thế nào là định?

Sư nói:

- Con ễnh ương nhảy không khỏi cái đầu.

Hỏi:

- Làm sao nhảy ra khỏi được?

Sư nói:

- Núi Nam đùn mây, núi Bắc tuôn mưa.

Hỏi:

- Trong sao Bắc Đẩu giấu thân, chỉ ý ấy như thế nào?

Sư nói:

- Gà lạnh leo cây, vịt lạnh xuống nước.

Tăng hỏi:

- Đưa cây gậy lên, chỉ ý thế nào?

Sư nói:

- Một khi lá rụng thì biết cả thiên hạ thu.

Sư sau nhập diệt tại Trí Môn.

HÒA THƯỢNG QUÁN ÂM ANH CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TỰ
PHÁP TỰ của VÂN MÔN VẤN YÊN

Nhân đào giếng, tăng hỏi:

- Giếng sâu nhiều ít?

Sư nói:

- Sâu lút lỗ mũi ông.

Hỏi:

- Ngưu đầu Pháp Dung khi chưa gặp Tứ Tổ Đạo Tín thì thế nào?

Sư nói:

- Quán Âm ở Anh Châu.

Hỏi:

- Sau khi gặp rồi thì thế nào?

Sư nói:

- Quán Âm ở Anh Châu.

Hỏi:

- Thế nào là diệu trí lực của Quán Âm?

Sư nói:

- Gió luôn cánh cửa hư vỡ kêu rít.

HÒA THƯỢNG LÂM TUYỀN THIÊU CHÂU
PHÁP TỰ ĐỒI THỨ BẢY của THANH NGUYÊN HÀNH TU
PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN

Tăng hỏi:

- Thế nào là chủ của Lâm Tuyền?

Sư nói:

- Đá trắng dưới hang núi.

Hỏi:

- Thế nào là thói nhà của Lâm Tuyền?

Sư nói:

- Tiếp đãi tân khách.

Hỏi:

- Thế nào là đạo?

Sư nói:

- Xa xa.

Nói:

- Kẻ học này lãnh hội ngay thì thế nào?

Sư nói:

- Kẻ lâu ngày vong duyên, há để ý đến tình khứ trụ.

HÒA THƯỢNG VÂN MÔN HỨ THIỀU CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYỄN HÀNH TU
PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN

Tăng hỏi:

- Thế nào là chỉ ý Tổ sư từ Tây lại?

Sư nói:

- Vậy chớ nay lại là chỉ ý gì?

Tăng nói:

- Cũng vừa đúng.

Sư bèn nạt lui.

THIÊN SƯ TRÙNG VIỄN viện HƯƠNG LÂM ÍCH CHÂU
PHÁP TỰ ĐỜI THỨ BẢY của THANH NGUYỄN HÀNH TU
PHÁP TỰ của VÂN MÔN VĂN YÊN

Ban sơ, sư trụ tại viện Thiên Vương, chùa Nghinh Tường, huyện Đạo Giang Tây Xuyên. Tăng hỏi:

- Vị ngon đề hồ vì sao lại biến thành thuốc độc?

Sư nói:

- Đạo Giang.

Hỏi:

- Thấy sắc liền thấy tâm thì thế nào?

Sư hỏi:

- Vừa rồi từ đâu lại vậy?

Hỏi:

- Tâm cảnh đều quên thì thế nào?

Sư nói:

- Mở mắt mà ngồi ngủ gục.

Sư sau trụ Hương Lâm Thanh Thành, tăng hỏi:

- Trong sao Bắc Đẩu giấu thân, ý như thế nào?

Sư nói:

- Trăng như cây cung cong, mưa ít, gió nhiều.

Hỏi:

- Thế nào là tâm chư Phật?

Sư nói:

- Đã trong thì trước sau gì cũng vẫn trong.

Hỏi:

- Phải lãnh hội thế nào?

Sư nói:

- Đừng chịu cho người ta lừa gạt là tốt hơn.

Hỏi:

- Thế nào là chỉ ý Tổ sư từ Tây lại?

Sư nói:

- Kẻ bung đá là ai thế?

Hỏi:

- Thế nào là thuốc linh diệu của Hòa thượng?

Sư nói:

- Không rời khẩu vị của mọi người.

Tăng nói:

- Người ăn thế nào?

Sư nói:

- Hãy ăn thử xem.

Hỏi:

- Thế nào là một cây đèn trong nhà?

Sư nói:

- Ba người chứng minh rùa thành con ba ba.

Hỏi:

- Thế nào là chuyện dưới áo nạp?

Sư nói:

- Tháng chạp, lửa đốt núi.

Nói:

- Đại chúng tụ tập đông đủ, thỉnh sư thi thiết.

Sư nói:

- Ba không đợi hai.

Hỏi:

- Thế nào là chuyện trong 12 thời thìn của kẻ học này?

Sư nói:

- Vừa vắn.

Hỏi:

- Thế nào là huyền diệu?

Sư nói:

- Hôm nay lại, ngày mai đi.

Hỏi:

- Thế nào là huyền trong huyền?

Sư nói:

- Trên giường Thiên đài.

Hỏi:

- Thế nào là một mạch suối của Hương Lâm?

Sư nói:

- Niệm không hề gián đoạn.

Hỏi:

- Người uống như thế nào?

Sư nói:

- Tùy phương xứng đầu.

Hỏi :

- Thế nào là chánh nhãn của nạp tăng?

Sư nói:

- Không phân biệt.

Hỏi:

- Chuyện chiếu dụng thì thế nào?

Sư nói:

- Người đi đường lạc lối.

Hỏi:

- Muôn cơ đều tiêu mất mới biết bản lai nhân thì thế nào ?

Sư nói:

- Cơ trong tự hiển lộ.

Hỏi:

- Nếu thế thì không phân biệt người?

Sư nói:

- Vừa mới thấy bốn lai nhân.

Hỏi:

- Cá lợi trên đất là thế nào?

Sư nói:

- Phát ngôn tức có hậu cứu.

Hỏi:

- Bỗng xuống đằm biếc thì thế nào?

Sư nói:

- Đầu nặng, đuôi nhẹ.

Hỏi:

- Nhưng phàm có ngôn cú thì là khách, thế nào là chủ?

Sư nói:

- Trong thành Trường An.

Hỏi:

- Phải lãnh hội thế nào?

Sư nói:

- Ngàn nhà, muôn cửa.